

Waar zijn wij in Gods naam mee bezig?

Overweging 27 september 2015 – Jeffrey Leander

Co-voorganger: Henk Kemper

“... Een meisje komt van school thuis en zegt:
‘We hebben nu een juf, maar ik denk dat het geen echte is.’
‘Waarom denk je dat?’ vraagt de moeder.
‘Nou, ze zegt steeds dat ze kwaad wordt.
Maar volgens mij kan ze dat helemaal niet ...”

Eerste lezing: Numeri 11:24-29

Tweede lezing: Psalm 19:8-15

Openingsgebed

Kom Schepper Geest
Jij, die de dag verlicht
ons hart weer warmt.

Die de nacht doorbreekt;
het schimmen-uur bedwingt.

Kom Schepper Geest
Jij, die mensen aanraakt
en winterkou verdrijft.
Die ons roept te gaan en in beweging zet.

Kom Schepper Geest
Jij die wonden heelt,
Kom in ons bestaan.

Lied: Dit huis vol mensen

t. H. Oosterhuis, m. A. Oomen

Welkom en inleiding

Dank je wel, Henk, voor je bemoedigende
woorden. We zullen het meemaken.

Nogmaals een goedmorgen voor u

allemaal en een warm en hartelijk welkom in deze mooie en knusse Amstelkerk en
vanmorgen dus niet in de ‘heilige tent’ die ons dierbaar is: De Duif. Fijn dat u er bent; dat is
voor een voorganger toch altijd even spannend denk ik, of er wel wat toehoorders zullen zijn
in de viering. Maar gelukkig, U ben er.

Vandaag zult u het met mij moeten doen. ‘Ja, en...??’, zullen sommigen die mij kennen
zeggen en misschien: ‘Jaaaaa ennn...?’ zullen anderen weer verwachtingsvol kunnen

denken. Hoe het ook zij, u kunt er nu niet meer aan ontsnappen. Ik zeg er wel meteen bij: ik ben eigenlijk geen 'echte', zo u wilt 'theologisch bevoegde' voorganger. Zo dat is eruit. Nee, ik kom uit de onderwijswereld, waar ik wel de bevoegdheid heb om anderen 'de les te lezen'. Wees gerust dat ga ik hier vanmorgen NIET doen.

U moet weten: in een oprechte geloofsgemeenschap als de Duif, waar democratie hoog in het vaandel staat, kan het gebeuren dat je op een goeie zondagmorgen ineens op de kansel staat. Met of zonder brevet, zal ik maar zeggen. En u mag ook weten: ik vind het best wel een beetje eng.

Het kan zomaar zijn dat u nu bedenkt: nou dat is toch wat, denk ik naar een kerk te gaan op deze zondagmorgen krijg ik straks een toespraak te horen van een onbevoegde voorganger... Ongeveer datzelfde dacht Jozua ook, zullen we straks horen uit de lezing van vanmorgen. Hij vond het raar dat 'onbevoegden' in naam van God gehandeld hebben. 'Dat kan toch zomaar niet' zei Jozua tegen Mozes en ook Johannes zei dat tegen Jezus in Marcus 9. Eigenlijk vroegen beiden zich af waar deze onbevoegden in Godsnaam mee bezig waren. Eerlijk gezegd stelde ik mij dezelfde vraag, nadat ik gezwicht was en de consequenties van het ja zeggen om voor te gaan, tot me doorgedrongen was. Zoals u gezien heeft: dat is ook de titel van de orde van dienst. Vergezeld met een zelfgemaakte foto tijdens een vakantietripje naar Lourdes in Frankrijk.

Nou moet u weten dat het kerkelijk nest waar ik vandaan kom, zich verre houdt van wat u op de foto denkt te zien. Het intrigeerde mij, dat er zoveel mensen, jong en oud, vanuit heel de wereld, dagelijks daar in naam van God aanwezig waren. Met voor velen maar 1 vast geloof: het wonder van genezing te mogen ondergaan. Prachtig zo'n vast geloof in een wonder, daar kan ik als protestantse jongen best jaloers op zijn... En toch zag ik ook iets heel anders. Ik zag oprechtheid en verbondenheid daar plaatsvinden. Mensen die elkaar helpen en ondersteunen en samen gaan. Er was zoveel zorg voor de ander te zien. Vooral heel veel jonge mensen die samen met andere, oudere, zieke, gezonde, gehandicapte mensen op pad waren. Wat was dat mooi om te zien en wat gaf dat een warm gevoel. Voor mij was toen het wonder al geschied.

De vraag van Jozua en Johannes krijgt een verrassende wending zult u straks uit Numeri horen. En de psalmist heeft dat in Psalm 19 bevestigd wat mij betreft. Laten we dan in Gods naam hier vanmorgen mee bezighouden. Ik wens ons een gezegende dienst. Laten we een moment stil in onszelf keren en alle hectiek om ons heen buiten houden.

Lied: Gij die uw naam hebt uitgeroepen

t. H. Oosterhuis, m.A. Oomen

Lezing: Numeri 11:24-29

De zeventig mannen zijn als profeten

Daarna riep Mozes zeventig leiders van het volk bij zich. Ze moesten in een kring om de heilige tent gaan staan. Toen kwam de heer in de wolk die boven de tent hing. Hij sprak met Mozes. En hij gaf de zeventig mannen een deel van de geest die hij aan Mozes gegeven had. Meteen begonnen de leiders te spreken als profeten. Dat deden ze alleen op dat moment, daarna nooit meer.

Eldad en Medad hoorden ook bij de zeventig mannen, hun naam stond op de lijst. Maar zij waren niet naar de heilige tent gegaan. Ze waren nog ergens anders in het kamp. Toch kregen zij ook de geest van de Heer. En ook zij begonnen te spreken als profeten.

Toen dat gebeurde, rende een jongen naar Mozes toe. Hij riep: 'Eldad en Medad lopen rond in het kamp en ze spreken als profeten!' Jozua de zoon van Nun, was de dienaar van Mozes. Hij zei tegen Mozes: 'Zeg alstublieft dat ze daar meteen mee ophouden!' Maar Mozes zei: 'Ben je bang dat ik het erg vind wat er gebeurt? Helemaal niet! Ik zou wel willen dat de Heer aan het hele volk zijn geest gaf. En dat alle Israëlieten gingen spreken als profeten!' Daarna gingen Mozes en de zeventig mannen terug naar het kamp.

Lezing: Psalm 19:8-15

De wet van de Heer is volmaakt,
zijn wet geeft mensen weer kracht.
De woorden van de Heer zijn betrouwbaar
het zijn wijze lessen voor jonge mensen.

De opdrachten van de Heer zijn goed,
ze geven mensen vreugde.

De regels van de Heer zijn duidelijk,
ze geven mensen nieuwe kracht.

De woorden van de Heer zijn volmaakt,
en ze gelden voor altijd.
De wetten van de Heer zijn betrouwbaar,
ze zijn allemaal goed.
Ze zijn meer waard dan het zuiverste goud,
ze zijn beter dan de zoetste honing.

Heer, ik laat mij door uw wetten leiden,
en u beloont me daarvoor.
Vergeef me wat ik verkeerd doe,
ook de fouten die ik onbedoeld maak.
Bescherm mij tegen slechte gedachten.
Laat die geen macht over mij krijgen.
Dan zal ik zijn zoals u het wilt,
dan doe ik geen verkeerde dingen.

Heer, luister naar de woorden van dit lied.
Het is mijn geschenk aan u.
Bij u ben ik veilig,
u bent mijn redder.

Lied: Hoor je mij

t. H. Oosterhuis, m. A. Oomen

Overweging

Ooit kwam een meisje van school thuis en zegt:
'We hebben nu een juf, maar ik denk dat het geen echte is.'
'Waarom denk je dat?' vraagt de moeder.
'Nou, ze zegt steeds dat ze kwaad wordt. Maar volgens mij kan ze dat helemaal niet.'

Het meisje was nog geen 6 jaar! en kijkt al dwars door haar juf heen. En kinderen spreken daarover met elkaar en hun ouders. Dat heb ik door de jaren heen vaak terug gehoord van ouders.

Twee kanten

Je kunt twee kanten opgaan met deze rake constatering van het meisje. Zegt ze dit omdat ze daarmee wil aangeven dat ze dan maar niet hoeft te luisteren naar de juf, of bedoelt ze wat anders? Blijkbaar lijkt de juf niet van haar stuk gebracht te kunnen worden. Ze reageert altijd even vriendelijk en empathisch naar haar leerlingen toe. En dat is waarschijnlijk wat het kleine meisje gezien en gevoeld heeft.

Wat zegt Mozes nu eigenlijk in Numeri 11, als Jozua meldt dat Eldad en Medad zonder in de heilige tent te zijn geweest aan het profeteren waren?

De 70 oudsten waren uitgenodigd om in de heilige tent de geest van God te ontvangen om daarmee geautoriseerd of te wel bevoegd te zijn om te mogen profeteren. En Mozes, die blij is met de hulp van God door 70 oudsten de Geest te geven om te mogen profeteren, zodat hij in zijn taak om het volk van Israël te leiden verlicht zal worden, geeft wat je zou kunnen zeggen een onorthodox antwoord. Hij vindt het helemaal niet erg wat Eldad en Medad aan het doen zijn. Integendeel, hij wenste dat God aan het hele volk zijn geest gaf zodat alle Israëlieten gingen spreken als profeten.

De naam Eldad betekent overgens: Door God geliefd, door God bemind.

Stoer

Ik vind dat wel stoer van Mozes en ook moedig. Ik stel het me zo voor dat hij als leider van het Joodse volk zoveel kritiek over hem heen krijgt dat hij er onzeker van wordt. En toch blijft hij aan als leider. Wat is dat dan dat hem die drive geeft om zijn taak te blijven uitvoeren met al die beren op zijn weg?

Als begeleider van leerkrachten zie ik veel mooie dingen gebeuren tussen leerkrachten en leerlingen. Een goede leerkracht is een meester of juf die er onvoorwaardelijk is voor de leerling en dat de leerling dit weet; hij of zij kan daar op vertrouwen.

Leerkrachten moeten vaak in een split second handelen en dan maar hopen dat het handelen ook goed is in de ogen van de leerling. Dat geldt trouwens voor alle volwassenen die met kinderen te maken hebben.

De juf van het kleine meisje zou best wel eens zo kunnen handelen en reageren op haar leerlingen, zonder kwaad te doen. Misschien doet ze niet precies wat er van een juf of meester verwacht wordt en geeft ze net als Mozes onorthodoxe antwoorden. Maar ze is wel duidelijk en de leerlingen weten wat ze aan haar hebben. Als deze juf laat zien dat ze er is en er zal zijn voor haar leerlingen, kunt u zich dan voorstellen dat ze door haar leerlingen op handen gedragen wordt.

En zo lijkt God er ook altijd te zijn voor Mozes, daar kan Mozes op vertrouwen. God in relatie tot Mozes. God die is wat hij doet en zich zo kenbaar maakt aan Mozes.

Besliste zinnen

Zinnen die ik door de jaren gehoord heb in overwegingen her en der zijn zinnen als:

Ik ben er voor jou, ik zal er zijn voor jou, en dat zal je weten! Want ik ga doen, ik ga bevrijden. Ze zijn ook in de liederen te horen die wij vaak zingen tijdens vieringen.

Deze besliste zinnen en uitspraken geven mij rust en vertrouwen. En tegelijkertijd nodigt het mij uit om er ook te mogen zijn, te zijn voor die ander, voor mijn naaste. Het klinkt misschien wat simpel en wel gemakkelijk zo lijkt het. Maar dat is het niet.

God die zegt Ik zal er zijn geldt dan ook voor ons; wij die naar zijn beeld en gelijkenis geschapen zijn. Er wordt wat van je verwacht als je zegt: Ik zal er zijn. Want wat betekent dat eigenlijk, er zijn voor de ander. Dat vraagt toch om een actieve houding van je zelf.

Is dat niet het wezen van God, in ieder geval zoals wij God willen zien en voelen. Als bron van Liefde, als Licht en Warmte, als de Levende. Ik ben er voor jou, ik zal er zijn voor jou. God en Mozes, Eldad en Medad en het joodse volk in de woestijn. En we kunnen dat doortrekken naar de dag van vandaag. Denk aan de juf en het meisje, de vluchteling en de niet vluchteling, u en ik, wij mensen allemaal. Allen kunnen we de vraag stellen aan elkaar: Ik ben er voor jou, ben jij er ook voor mij?

Kiezen

Tijdens de voorbereiding van deze viering zei een van ons:

‘Ik doe zoals dat in psalm 19 staat: Heer ik laat mij door uw wetten leiden.’

‘En wat doe je dan, was de vraag?’

En dit was het antwoord: ‘Ik moet kiezen tussen of de dingen doen die voor mij goed zijn of er zijn voor de ander, waardoor ik de dingen die voor mij goed zijn ondergeschikt maak.’

Misschien wel in een split second is er duidelijk gekozen om er voor de ander te zijn, omdat de ander het op dit moment nodig heeft, om wat voor reden dan ook.

En de psalmist van Psalm 19 heeft ons nog meer voorgehouden. Dat hebben we zojuist gehoord. Een mooi richtsnoer om je aan vast te klampen, alsof je bij de hand genomen wordt door God. Maar dat je tegelijkertijd ook mag twijfelen, zoals Hans twee weken geleden in zijn overweging ons voorhield. Als je maar blijft communiceren met God.

God en Mozes, in relatie tot elkaar. En daarmee verbonden met elkaar. Zoals ook wij ons verbonden weten en met elkaar, vanmorgen hier in de Amstelkerk. Waar we samen zingen, samen vieren, samen zwijgen. We doen het samen. Zoals de juf en het kleine meisje en de mensen in Lourdes waar ik in de inleiding over vertelde.

Het hoeft niet ingewikkeld te zijn. Doe recht, ga voor waarheid, laat nooit een mens vallen.

Ga waar je moet gaan en doe wat je moet doen, in Gods naam.

Daar hoeft je echt niet bevoegd voor te zijn.

Amen.

Pianomuziek

Geloofsbelijdenis

Ik geloof in een wereld vol liefde,
een wereld van God, een God die altijd dicht bij je is.
Ik geloof dat Jezus is gekomen uit liefde voor de mens -
zonder onderscheid naar kleur, geaardheid, rang of stand.

Ik geloof in zijn opdracht:
heb je naaste lief en probeer dat waar te maken.

Ik geloof in een gemeenschap die mensen verder helpt.
En ik weet zeker, dat God naar ons glimlacht
en zijn licht over ieder van ons laat schijnen.
Amen.

Intenties die werden opgeschreven in het groene boek

Gezongen tafelgebed

Soms breekt uw licht

t. H. Oosterhuis, m. B. Huijbers

Nodiging, breken en delen van brood en wijn

Wij breken en wij delen,
wij breken samen brood
en reiken aan elkaar de beker.
Dit eeuwenoud gebaar
herhalen wij vandaag.

Met breken en delen
vieren we gemeenschap
en belijden we gelijkheid,
solidariteit en mededogen.

Een volk begon de uittocht
bevrijdde zich van slavernij,
het trok door de woestijn.

Jezus van Nazareth uit Palestina,
zijn leven was geven, breken en delen.
Hij nam het brood en de beker
en gaf ons zijn erfenis.

Zo willen wij ook leven
samen met iedereen die we op ons pad vinden
de mensen voor wie wij kiezen
en de mensen die ons vreemd zijn.

Daarom herhalen wij vanmorgen
dit oud gebaar
van breken en van delen.

Lied: Wij zullen kennen

t. H. Oosterhuis, m. A. Oomen

Gebed, gevolgd door het Onze Vader

God, Gij kent geen aanzien van persoon
en Gij sluit niemand van uw liefde uit.
Blijf ons voor ogen houden dat echte liefde
altijd rechtvaardigheid veronderstelt.
Geef dat wij ons niet beter wanen dan de anderen,
en het goede erkennen dat buiten ons geschiedt.

Onze Vader, die in de hemel zijt,
uw naam worde geheiligd;
uw koninkrijk kome;
uw wil geschiede op aarde, zoals in de hemel.
Geef ons heden ons dagelijks brood

en vergeef ons onze schulden,
zoals ook wij onze schuldenaars vergeven.
En leid ons niet in verzoeking,
maar verlos ons van de boze.
Want van U is het koninkrijk
en de kracht en de heerlijkheid
in eeuwigheid.
Amen.

Zegenbede

Laat ons nu gaan in Gods naam en in vrede -
Moge daarbij het vuur van de Enige
ons vergezellen: licht en warmte.
Moge lichten over ons onze God:
Vader, Zoon, heilige Geest.
Amen.

Slotlied: Een schoot van ontferming

t. H. Oosterhuis, m. A. Oomen

